

โครงการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติของเยาวชน ภายใต้โครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่ อำเภอวังน้อย จังหวัดนนทบุรี

ถอดบทเรียน สิ่งที่น่าสนใจ และเยาวชนได้รับองค์ความรู้หลังจากฝึกอบรม

การพัฒนารุ่นแม่ฟ้าหลวง

1. พระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ไม่มีใครอยากเกิดมาเป็นคนไม่ดี แต่เพราะเขาไม่มีโอกาสและทางเลือกที่ดี เจ็บ จน ไม่รู้ ทำให้ขาดโอกาส ความยากจน จึงต้องช่วยเขาให้เขาช่วยตัวเองและช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อพร้อม และปลูก ป่าในใจคนเพื่อให้อยู่ด้วยกันได้

2. หลักการพัฒนาในมิติต่าง ๆ ประกอบด้วย ดิน น้ำ เกษตร ป่า พลังงานทดแทน สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม การ ท่องเที่ยว การศึกษา และยาเสพติด การพัฒนาเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ต้องเป็นความต้องการของชาวบ้าน บูรณาการ ร่วมกับภาครัฐและเอกชน โดยมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงเป็นตัวเชื่อมโยงประสาน

3. การพัฒนาต้องยึดคนเป็นศูนย์กลาง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันโดยไม่สนใจปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมจึงนำพาความสุข เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรค Covid – 19 คนที่ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงปลูกทุก อย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก สามารถดำรงชีพได้ โดยไม่เดือดร้อน

4. ขั้นตอนการพัฒนา

- ขึ้นอยู่รอด ทำให้พ้นจากการยากจนโดยไม่ต้องกู้ยืม มีอาหารกินตลอดทั้งปี พ้นจากการเจ็บไข้ แต่ยังมีหนี้ สิ้นเดิมอยู่ การพัฒนาใช้เวลา 1 – 2 ปี

- พอเพียง ใช้หนี้หมดมีรายได้สม่ำเสมอ มีสาธารณูปโภคบริโภค มีการศึกษา และมีชีวิตที่ดีขึ้น การพัฒนาใช้ เวลา 3 – 5 ปี

- ยั่งยืน มีเงินออมสามารถพัฒนาตนเอง ยืนบนลำแข้งตนเองได้ มีภูมิคุ้มกัน และเป็นเจ้าของกิจการของ ตัวเองได้ การพัฒนาใช้เวลา 6 ปีขึ้นไป

กระบวนการดำเนินการเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต้องสร้างความเข้าใจ ปรับตามภูมิสังคม การมีส่วนร่วมของ ชุมชน ชาวบ้านเป็นเจ้าของ ผู้นำ ผลประโยชน์รวม บูรณาการทุกภาคส่วน และชาวบ้านได้ประโยชน์

การเกษตรแบบประณีต ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

1. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทางสายกลาง ประกอบด้วย ความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน ตาม 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขความรู้ เช่น รอบรู้ รอบคอบ และระมัดระวัง เงื่อนไขที่สอง ด้านคุณธรรม เช่น สื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน สติปัญญา และแบ่งปัน นำไปสู่เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม รองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (รอด พอเพียง ยั่งยืน)

2. เกษตรทฤษฎีใหม่ การแบ่งสัดส่วนของพื้นที่ (ตามลักษณะภูมิสังคม ประกอบด้วย

2.1 แหล่งน้ำ 30 % เป็นบ่อพ่วงใช้น้ำในการทำเกษตร เลี้ยงปลาชนิดกินพืช เป็นต้น

2.2 พื้นที่นาข้าว 30 % ปลูกเพื่อกินในครัวเรือนตลอดทั้งปี หลังจากปลูกข้าวทำการเพาะปลูกพืชหลัง นาเพื่อเป็นรายได้ เช่น มันแกว ข้าวโพดหวาน พักทองญี่ปุ่น เป็นต้น

2.3 พืชสวน พืชไร่ 30 % เช่น ปลูกลิ้นจี่ ลำไย มะม่วง และปลูกป่านุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ และป่าใช้สอย

2.4 ที่อยู่อาศัย 10 % สร้างที่อยู่อาศัย ปลูกพืชผักสวนครัว เล้าเป็ด เล้าไก่ และโรงเรือนต่าง ๆ

3. บันได 3 ขั้นสู่การพัฒนาตามเกษตรทฤษฎีใหม่

3.1 ขั้นอยู่รอด ปรับฐานการผลิต เช่น แหล่งน้ำ พื้นที่ปลูกข้าว พื้นที่ปลูกป่า และที่อยู่อาศัย นำสู่ระบบการผลิตแบบยั่งยืน/ความพอดี ปลูกที่กิน กินที่ปลูก แบ่งปัน ขาย เลี้ยงสัตว์ ระบายอยู่รอด และประหยัดอดออม

3.2 ขั้นพอเพียง ปรับแนวทางการรวมกลุ่ม การร่วมแปลง การใช้อำนาจ และประหยัด นำสู่ระบบการผลิต ระบบเชิงพาณิชย์/ศักยภาพที่แท้จริง ปลูกน้อยได้มาก ได้ปริมาณ ได้คุณภาพ สามารถเพิ่มมูลค่า เพิ่มรายได้ ทำให้กินดีอยู่ดีไม่เดือดร้อน

3.3 ขั้นยั่งยืน สร้างเครือข่าย รวมศูนย์เชื่อมโยงขอบข่าย แบ่งงานกันทำตามความถนัด ลดความเสี่ยง กลุ่มผู้ผลิตแปรรูป การตลาด ส่งออกโดยไม่ต้องลงทุน นำไปสู่ระบบการผลิตอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่า

4. การทำเกษตรแบบประณีต ปัญหาที่เกษตรกรพบในการทำเกษตรในเรื่องของดินเสื่อมโทรม ขาดธาตุอาหาร ขาดผู้เชี่ยวชาญที่จะคอยแนะนำในการปลูกพืชจนกระทั่งเกษตรกรมีหนี้สิน ดังนั้นควรศึกษาหาข้อมูลก่อนที่จะปลูกพืชแต่ละชนิด และศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งน้ำการเกษตร ดิน ชนิดพืช ภูมิอากาศ และการบริหารจัดการจนถึงการเก็บเกี่ยวผลผลิต

การจัดการดินและปุ๋ยเพื่อการเพาะปลูก

1. หลักการใช้ปุ๋ย ต้องคำนึงถึงเวลาที่เหมาะสม ถูกสูตรตามความต้องการของพืชในแต่ละระยะ ถูกปริมาณ และถูกวิธี ซึ่งทำให้ผลผลิตที่ปลูกมีปริมาณและคุณภาพ

2. การคิดสูตรปุ๋ย โดยมีปุ๋ยตั้งต้น 3 ชนิด ชนิดที่ 1 สูตร 46 - 0 - 0 ชนิดที่ 2 สูตร 8 - 24 - 24 ชนิดที่ 3 สูตร 0 - 0 - 60 ปุ๋ยตั้งต้นสามารถนำมาปรับสูตรใหม่ในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับความต้องการของพืช ซึ่งแม่ฟ้าหลวงได้คิดสูตรผสมปุ๋ยทั้งหมด 5 สูตร ดังนี้ 39 : 2 : 7 / 34 : 4 : 24 / 25 : 6 : 21 / 18 : 8 : 28 / 11.5 : 0 : 45 สามารถลดรายจ่ายในการปลูกพืช

3. การปรับปรุงโครงสร้างดิน เป็นปัจจัยหลักในการปลูกพืช ดินที่เหมาะสมในการปลูกพืชต้องมือนินทรีย์ 45% อินทรีย์วัตถุ 5% น้ำ 25% และอากาศ 25% ซึ่งธาตุอนินทรีย์ อินทรีย์ และน้ำสามารถเติมได้ ในส่วนของอากาศในดินเมื่อปลูกแล้วไม่สามารถแก้ไขได้ ดังนั้นจึงต้องทำการปรับปรุงดินโดยใช้ ชากพืช แกลบดิบ แกลบคั่ว และเปลือกถั่ว เป็นส่วนผสมในการปรับปรุงดินสร้างช่องอากาศ อัตราส่วนผสมดินในการปลูกผักใช้ดิน แกลบ 2 : 1 / 3 : 1

การประยุกต์ใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรอำเภอเมือง

1. การปรับปรุงโครงสร้างดินให้เหมาะสมในการปลูกพืช ยกตัวอย่าง ดินที่ใช้ปลูกผักสลัดในแปลงเกษตรยิ่งอ ต้องมีการทดสอบปริมาณอากาศในดินโดยใช้วิธีการใส่ตัวอย่างดินในกระถางขนาด 12 นิ้ว X 30 นิ้ว ให้เหลือพื้นที่ช่องว่าง อย่างน้อย 2 – 3 นิ้ว เพื่อใช้สำหรับเติมน้ำทดสอบอากาศในดิน
2. การให้ปุ๋ยอย่างถูกวิธี และถูกต้องตามความต้องการของพืช โดยมีการวางแผนการให้ปุ๋ยในแต่ละระยะที่ชัดเจน และแม่นยำ
3. การองค์ความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านการวางแผนผลิตพืช การบริหารจัดการ การให้ปุ๋ยตามความต้องการของพืชในแต่ละระยะ การป้องกันโรคแมลง และการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศที่จะส่งผลต่อพืชที่ปลูก
4. การปลูกพืชแบบผสมผสานแบบพึ่งพาอาศัย และใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
5. การปรับใช้กับผักสลัดที่ได้มีการปลูกในพื้นที่แปลงเกษตรอำเภอเมือง เช่น การเตรียมดิน การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ เพาะต้นกล้า การเจริญเติบโต การให้ปุ๋ย การเก็บเกี่ยว และการตลาด
6. การปรับปรุงโครงสร้างดินให้เหมาะสมในการปลูกพืช ยกตัวอย่าง ดินที่ใช้ปลูกผักสลัดในแปลงเกษตรยิ่งอ ต้องมีการทดสอบปริมาณอากาศในดินโดยใช้วิธีการใส่ตัวอย่างดินในกระถางขนาด 12 นิ้ว X 30 นิ้ว ให้เหลือพื้นที่ช่องว่าง อย่างน้อย 2 – 3 นิ้ว เพื่อใช้สำหรับเติมน้ำทดสอบอากาศในดิน
7. การให้ปุ๋ยอย่างถูกวิธี และถูกต้องตามความต้องการของพืช โดยมีการวางแผนการให้ปุ๋ยในแต่ละระยะที่ชัดเจน และแม่นยำ

.....

โครงการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติของเยาวชน ภายใต้โครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่
อำเภอยิ่งอ จังหวัดนราธิวาส

.....
ถอดบทเรียน สิ่งที่นักศึกษา และเยาวชนได้รับองค์ความรู้หลังจากฝึกอบรมในวันที่ 4

วันที่ 9 พฤศจิกายน 2563

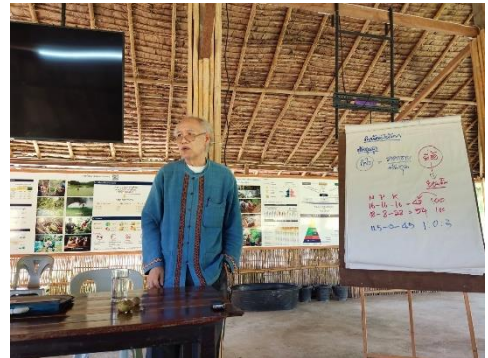
การสร้างแรงบันดาลใจการทำเกษตร

1. ค้นหาตัวเองให้เจอ พรสวรรค์ ศรัทธา เชื่อมั่นในตัวเองทุกสิ่งสำเร็จได้ด้วยใจและตัวของเราเองใจสู้ ตัวทำนำมาซึ่งความสำเร็จ
2. เรื่องเยอะ ยาก ง่าย ง่ายในการเรียนรู้ ง่ายในการเข้าใจ ง่ายในความสำเร็จ แต่ต้องเชื่อมั่นว่าเราทำได้ ต้องมีความคิดและความพยายาม
3. วงจรชีวิต ประกอบด้วย ลมหายใจ 90% อาหาร น้ำ และที่อยู่อาศัย 8% และมีความสุข 2% ชีวิตคนก็เหมือนต้นไม้พืชต้องเข้าใจในตัวพืช เมื่อเข้าใจแล้วเราสามารถจัดการตามความต้องการของพืชในแต่ละชนิดได้

การประยุกต์ใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรอำเภอยิ่งอ

1. การสร้างความศรัทธา เชื่อมั่นในสิ่งที่ลงมือทำนั้นย่อมประสบความสำเร็จได้
2. หุ่นเทแรงกาย แรงใจ และกำลังสติปัญญาอย่างน้อยแค่ไหน ไม่ว่ามันจะต้องเปลืองเวลานานนานสักเท่าใด และไม่ว่าจะยากสักปานใด ก็จะไม่ย่อท้อโดยเด็ดขาด

ภาพกิจกรรม

**โครงการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติของเยาวชน ภายใต้โครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่
อำเภอยิ่งอ จังหวัดนราธิวาส**

.....
ถอดบทเรียน สิ่งที่นักศึกษา และเยาวชนได้รับองค์ความรู้หลังจากฝึกอบรมในวันที่ 5

วันที่ 10 พฤศจิกายน 2563

การจัดการและการปลูกพืชผัก (โดย นายแก้ว สามเจียน)

1. การปลูกผักสลัดในพื้นที่แปลงเกษตรอำเภอยิ่งอประสบปัญหาเกี่ยวกับโรคและแมลง ซึ่งพบบ่อยที่สุดโคนเน่า ในการนี้ นายแก้ว สามเจียน ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและการดูแลเพื่อไม่ให้เกิดโรค และการใช้ปุ๋ยซีไค อย่างถูกวิธีต้องมีการหมักอย่างน้อยหนึ่งสัปดาห์ ขุยมะพร้าวปกติจะมีสารแทนนิน จึงต้องแช่น้ำก่อนก่อนใช้เสมออย่าง สองคืน

2. ต้นกล้าประสบปัญหาโตไม่สม่ำเสมอ เกิดจากดินขาดอากาศ และขาดความชุ่มชื้นในขณะย้ายต้นกล้า ใน แนวทางในการปัญหาโดยต้องมีการปรับดินเพาะกล้าใหม่ ใส่วัสดุอุ้มน้ำ และสามารถระบายอากาศได้ดีให้เลือกใช้ วัสดุดีบในท้องที่

3. สิ่งที่ต้องปรับปรุงของการปลูกผักในแปลงเกษตรอำเภอยิ่งอ

3.1 ปรับโครงสร้างดินใหม่ให้อากาศสามารถระบายน้ำได้

3.2 สร้างโรงเพาะ

3.3 ใส่ดินให้เต็มถุงเพื่อให้ผักเจริญได้ดี

3.4 การจัดการโปรแกรมการให้ปุ๋ยตามความต้องการของผักในแต่ละระยะ

3.5 ควรมีการฆ่าเชื้อในโรงเรือนหลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตทุกครั้ง

3.6 ควรติดตามแปลงอย่างต่อเนื่องเพื่อสังเกตแมลงและโรคที่ก่อให้เกิดผักสูญเสีย

การประยุกต์ใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรอำเภอยิ่งอ

1. การใช้วัสดุปลูกเพื่อให้เหมาะต่อการเจริญเติบโตของพืชผัก โดยใช้วัสดุดังนี้ ขี้เถ้าแกลบ 8 ส่วน ขุยมะพร้าว ละเียด 5 ส่วน ทราย 3 ส่วน และมูลสัตว์ 1 ส่วน (สูตรแม่ฟ้าหลวง)

2. การเพาะเมล็ดผักสลัดให้ถูกวิธี และง่ายโดยเริ่มจากการวางเมล็ดในตะกร้าเป็นแถวแนวยาว เมื่ออายุต้นกล้า ถึงเวลา 7 วัน ทำการย้ายลงถาดเพาะอีก 20 วัน สามารถลงในแปลงหรือถุงปลูกได้

ภาพกิจกรรม

**โครงการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติของเยาวชน ภายใต้โครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่
อำเภอยิ่งอ จังหวัดนราธิวาส**

.....
ถอดบทเรียน สิ่งที่นักศึกษา และเยาวชนได้รับองค์ความรู้หลังจากฝึกอบรมในวันที่ 6

วันที่ 11 พฤศจิกายน 2563

การจัดการและการปลูกสตอเบอรี่ (โดยนายกนกธร วงศ์กิติ)

1. ลักษณะทั่วไปของการปลูกสตอเบอรี่จะต้องปลูกในพื้นที่ที่มีความหนาวเย็นปานกลางประมาณ 15 – 18 องศาเซลเซียส และในพื้นที่ที่มีความสูงระดับน้ำทะเลมากกว่า 1,000 เมตร ถ้าต่ำกว่านี้ลูกจะเล็ก
2. การผลิตต้นโหลสตอเบอรี่เริ่มต้นจากการเลือกสายพันธุ์ที่ดี เช่น สายพันธุ์พระราทาน80 สายพันธุ์88 สายพันธุ์90 สายพันธุ์อาเกอี่เมะ สายพันธุ์โทจิโอโตเมะ เป็นต้น แต่ละชนิด ต้องปราศจากโรคต่าง ๆ และแมลงศัตรูพืช จากนั้นจึงนำไปปลูกเพื่อจะเอาต้นโหลสำหรับจะนำไปปลูกเอาผลผลิต จะปลูกต้นแม่พันธุ์ประมาณเดือนเมษายน โดยจะปลูกเป็นแถวซึ่งมีระยะห่างของแต่ละแถว 1 เมตร ระยะห่างของต้น 80 – 90 เซนติเมตร เพื่อให้พื้นที่ว่างถุงเพาะชำต้นโหล จะใช้ถุงเพาะชำขนาด 2 X 4 นิ้ว หรือ 3 X 5 นิ้ว
3. ขั้นตอนและวิธีการเพาะชำ ตรวจสอบตุ่มรากที่เริ่มงอกจากต้นโหลที่พร้อมชำลงในถุง ใช้ไม้ไผ่ยึดต้นโหลลงในถุง และจัดทรงต้นโหลให้อยู่กึ่งกลางของถุง
4. การดูแลสตอเบอรี่ระหว่างการปลูก จะต้องดูแลอย่างใกล้ชิดโดยกำจัดวัชพืชและใบที่แสดงอาการของโรค และแมลงออกจากแปลง และที่สำคัญต้องตกแต่งดอกเพราะหากมีมากเกินไปจะทำให้ผลผลิตมีขนาดเล็กไม่มีคุณภาพ การให้น้ำควรให้ระบบน้ำหยด เพราะจะทำให้ต้นแข็งแรง และการให้ปุ๋ยควรใส่ปุ๋ยเคมีและอินทรีย์ ให้แบบฝังลงดิน และให้กับระบบน้ำหยด และควรให้ธาตุอาหารทางใบด้วยแคลเซียม โบรอน เพื่อให้ผิวผลสวยงามและทนต่อความเสียหาย
5. การเก็บผลผลิตจะเก็บได้ 2 เวลา ช่วงเช้าเวลา 05.00 – 10.00 น. และช่วงเย็นเวลา 15.00 น. ควรเก็บผลผลิตที่มีสีผิวเปลี่ยนประมาณ 75 – 80% ภาชนะที่ใช้เก็บจะต้องใช้ตะกร้าตัง ล้างมือให้สะอาดตัดเล็บให้สั้น คัดขนาดผลที่สม่ำเสมอ
6. โรคและแมลงของสตอเบอรี่ โรคแอนแทรคโนส โรคราแป้ง โรคใบจุด และโรคผลเน่า การป้องกันตัดส่วนที่ติดโรคออกเผา ควบคุมด้วยสารชีวภัณฑ์พวกเชื้อราไตรโคเดอร์มา ในกรณีพบการระบาดควรใช้สารสเกอร์หรือคาร์เบนดาซิมสลับแมนโคแซบ

การประยุกต์ใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรอำเภอยิ่งอ

1. เพื่อคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมที่สุดในการปลูกในพื้นที่ภาคใต้และการจัดการดูแลรักษา การบำรุงต้นเหมาะกับสภาพอากาศในพื้นที่ภาคใต้
2. นำไปประยุกต์ใช้ด้วยการปลูกในโรงเรือนเพราะพื้นที่ภาคใต้ฝนตกชุกฝนแปดแดดสี่
3. เพื่อสามารถเพาะพันธุ์โหลเพื่อขยายผลในการเรียนรู้เพื่อการศึกษาต่อยอดต่อไป

ภาพกิจกรรม

**โครงการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติของเยาวชน ภายใต้โครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่
อำเภอเชียง จังหวัดนราธิวาส**

.....
ถอดบทเรียน สิ่งที่นักศึกษา และเยาวชนได้รับองค์ความรู้หลังจากฝึกอบรมในวันที่ 7

วันที่ 12 พฤศจิกายน 2563

การจัดการและการปลูกเสาวรส และองุ่น (โดยนายกนกธร วงศ์กิติ)

1. การปลูกและการขยายพันธุ์เสาวรส ต้องปลูกด้วยต้นกล้าที่มาจาก การเสียบยอดพันธุ์ การเตรียมแปลงแม่พันธุ์ จะต้องมียุทธศาสตร์ตรงตามพันธุ์ที่เราต้องการ และจะต้องปลอดจากโรคไวรัส จึงจำเป็นที่จะต้องได้ยอดพันธุ์ที่ดี วิธีการเปลี่ยนยอดพันธุ์ที่นิยมใช้ คือการเสียบแบบลิ้ม คือตัดยอดให้ยาว 10 เซนติเมตร โดยให้มี 2 - 3 ตา การเพาะเมล็ด สำหรับทำต้นตอ เมล็ดที่นำมาเพาะต้องคัดมาจากผลและต้นแม่ที่สมบูรณ์ทนทานต่อโรคแมลงได้ดี ไม่เป็นไวรัส โดยการนำเอาเมล็ดมาล้างส่วนที่หุ้มเมล็ดออกผึ่งไว้ 2 วัน จากนั้นนำเมล็ดเก็บใส่ถุงพลาสติกเก็บไว้ในอุณหภูมิ 7 -10 องศาเซลเซียสนาน 1 เดือน แล้วจึงนำไปเพาะ การเพาะเพื่อให้การงอกได้ดีเพื่อทำลายการพักตัวของเมล็ด โดยแช่เมล็ดในน้ำอุ่น อุณหภูมิ 40 - 45 องศาเซลเซียส นาน 15 - 20 นาที จากนั้นจึงนำเมล็ดไปเพาะในภาชนะที่เตรียมไว้ การเพาะเมล็ด ผลิตต้นกล้าและการเปลี่ยนยอดพันธุ์สามารถทำได้ตลอดปี

2. การเตรียมแปลงปลูกเสาวรสจะต้องไถพรวน ยกแปลงปรับแต่งแปลง กำหนดหลุม การทำค้างสูง 1.80 เมตร และคัดเลือกสายพันธุ์

3. การจัดทรงต้นให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโตหลังปลูกจัดให้มีลำต้นเดียวตั้งแต่ระดับพื้นดินจนถึงค้าง ตัดหน่อข้างที่แตกจากต้นตอและยอดพันธุ์ต้อออกทั้งหมด เมื่อต้นเจริญถึงค้างให้เด็ดยอดบังคับให้แตกยอดใหม่ 3 - 4 กิ่ง ใช้เป็นหลักและจัดให้กระจาย 4 ด้าน

4. การปลูกองุ่น พันธุ์องุ่นที่นิยมปลูก คือ

4.1 พันธุ์บิวตี้ชิตเลส เป็นพันธุ์หลักที่ส่งเสริมปลูก เพราะออกดอกง่ายและผลผลิตคุณภาพดี มีระยะเวลาตั้งแต่ตัดแต่งถึงเก็บเกี่ยวผลผลิตประมาณ 4.5 - 5 เดือน

4.2 เฟลมชิตเลส เป็นพันธุ์ที่ผลผลิตคุณภาพดี แต่ยังให้ผลผลิตต่ำมีระยะเวลาตั้งแต่ตัดแต่งจนถึงเก็บเกี่ยวผลผลิตประมาณ 4.5 เดือน

5. การใช้ แอซิดจิบเบอเรลลิก แอซิด GA3 เป็นฮอร์โมนพืชที่ใช้ในการปรับปรุงคุณภาพผลผลิตขององุ่นโดยเฉพาะในองุ่นที่ไม่มีเมล็ดซึ่งผลจะมีขนาดเล็กโดยใช้ GA3 จำนวน 2 - 3 ครั้ง

6. การระบาดของโรคและแมลง องุ่นจะเกิดโรคได้ง่ายในระยะที่ยอดอ่อน ใบอ่อน ดอกอ่อนและผลอ่อน

6.1 ระยะหลังตัดแต่งกิ่งครั้งที่ 1 โรคสำคัญที่พบคือราน้ำค้างทำลายช่อดอกและราแป้งที่บริเวณผลอ่อน

6.2 ระยะหลังตัดแต่งกิ่งครั้งที่ 2 การระบาดของเพลี้ยไฟทำลายผลอ่อนและยอด และไรแดงทำลายต่อมาเมื่อผลสุกจะพบปัญหาโรคที่ทำลายช่อผล

การประยุกต์ใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรอำเภอโขง

1. เพื่อคัดเลือกสายพันธุ์ที่ดีวิธีการปลูก และการให้ปุ๋ยที่เหมาะสมที่สุดในการปลูกในพื้นที่ภาคใต้และการจัดการดูแลรักษาการบำรุงต้น
2. กลับไปพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกเสาวรส และองุ่นให้กับคนในครอบครัวและคนในหมู่บ้าน

ภาพกิจกรรม

**โครงการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติของเยาวชน ภายใต้โครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่
อำเภอเชียง จังหวัดนราธิวาส**

.....
ถอดบทเรียน สิ่งที่นักศึกษา และเยาวชนได้รับองค์ความรู้หลังจากฝึกอบรมในวันที่ 8

วันที่ 14 พฤศจิกายน 2563

การจัดการ และการปลูกพืชในโรงเรือน (โดย อ.สุพร ไซยงการ)

1. วัตถุประสงค์การปลูกพืชในโรงเรือน เช่น เมล่อน มะเขือเทศ พริกหวาน เป็นต้น เพื่อการทดสอบวิจัย เพื่อการค้าขาย เพื่อการบริโภค และเพื่อการควบคุมสภาพแวดล้อม สภาพอากาศ โรค และแมลง
2. การสร้างโรงเรือนจะมีรูปแบบหลายอย่าง แบบคอนกรีต แบบไม้ไผ่ แบบท่อพีวีซี แบบ Evap (ปรับอุณหภูมิ) และแบบโครงสร้างเหล็ก
3. ชนิดพืชที่สามารถปลูกในโรงเรือน ได้แก่ พืชผัก พืชไร่ ไม้ดอก ไม้ผล ซึ่งสามารถปลูกได้ด้วยการทำแปลง ปลูกในถุงขนาด 7 X 13 หรือกระถาง ปลูกยกแคร่หรือปลูกในน้ำ โดยใช้วัสดุปลูก คือ ดิน ขุยมะพร้าว มะพร้าวสับ และปุ๋ย
4. การย้ายต้นกล้าพืชผักต่าง ๆ จะมีวิธีเลือกใช้ต้นกล้าที่สมบูรณ์แข็งแรงไม่มีโรค ย้ายต้นกล้าในช่วงเวลาตอนบ่าย ๆ หลังจากปลูกเสร็จโรยสารชิลิก้าในอัตราส่วนพอประมาณ และต่อด้วยการรดน้ำ ซึ่งรูปแบบการให้น้ำอาจจะต้องดูของพืชผักที่ปลูกจะมีหลายแบบ เช่น แบบระบบน้ำหยด แบบระบบพ่นหมอก แบบระบบมินิสปริงเกอร์ และแบบฟักบัว ถ้าเป็นพืชเลื้อยจะต้องใช้เชือกเมล่อนทำเป็นค้ำ
5. รูปแบบการให้น้ำของพืชผักต่าง ๆ สามารถให้ทางใบด้วยการฉีดพ่น ให้ทางรากด้วยการหว่านหรือรดน้ำ ทางระบบไฮโดร ผ่านระบบน้ำหยด และระบบ EC Control
6. การผสมเกสรจะผสมช่วงหลังจากปลูก 25 วัน ข้อที่ 8 – 12 จะเหมาะสมต่อการผสมเกสร ดอกที่ผสมแล้วควรติดแท็บบอกวันที่ผสมเพื่อจะได้ทราบอายุผล และการดูแลผลที่ติดแล้วเมื่ออายุ 10 วันขึ้นไปใช้เชือกพยุงผลเพื่อรับน้ำหนักเมื่อผลโต ในการเก็บเกี่ยวผลผลิตเมื่ออายุ 50 วัน และการตัดแต่งผลผลิตให้ตัดก้านให้เป็นรูปตัวที
7. การตัดแต่งต้นพืช ให้ตัดกิ่งแขนงห่างจากลำต้นประมาณ 2 นิ้ว การตัดแต่งยอดให้ตัดใบที่ 25 และการตัดแต่งใบล่างตัดใบที่อยู่ด้านล่างของผลเพื่อให้ผลได้รับแสง
8. โรค แมลง และการป้องกัน จะมีแมลงหริขวเป็นพาหะนำเชื้อรา โรคราแป้ง ราน้ำค้าง และโรครอยางไหลจะเป็นช่วงออกดอกและออกผล ซึ่งจะมีวิธีการป้องกันใช้เชื้อจุลินทรีย์ (เชื้อไตรโคเดอร์มา เชื้อบิวเวอร์เรีย) กาวกักตัก และฉีดสารเคมี เช่น สารอาร์บาร์แม็กดิน สารโปวาทอ สารสตาร์เกิลจี เป็นต้น

การประยุกต์ใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรอำเภอเชียง

1. เพื่อคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมที่สุดในการปลูกในพื้นที่ภาคใต้และการจัดการดูแลรักษา การบำรุงต้นให้เหมาะสมกับสภาพอากาศในพื้นที่ภาคใต้
2. สามารถเลือกรูปแบบโรงเรือนที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในพื้นที่และสามารถป้องกันแมลงและศัตรูของพืชผักด้วย

ภาพกิจกรรม

โครงการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติของเยาวชน ภายใต้โครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่
อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

.....
ถอดบทเรียน สิ่งที่นักศึกษา และเยาวชนได้รับองค์ความรู้หลังจากฝึกอบรมในวันที่ 9

วันที่ 15 พฤศจิกายน 2563

การปฏิบัติปลูกผักสลัด (โดย อ.กิตติพงษ์ ทาแฮ)

1. การสังเกตโรคและแมลงในแปลงผัก ซึ่งได้ลงสำรวจแปลงปลูกผักสลัดได้เรียนรู้สิ่งที่ก่อให้เกิดขึ้นกับต้นผักสลัดหลัก ๆ สองโรคด้วยกัน คือ โรคใบจุด เกิดจากเชื้อรา และหนอนชอนใบ จะมีวิธีการป้องกันในสวนของโรคใบจุดโดยการใช้สารอามีสด้า และหนอนชอนใบจะใช้น้ำส้มควันไม้ เชื้อบิวเวอร์เรีย จะฉีดสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง
2. การทำความสะอาดแปลงผัก หลังจากเก็บเกี่ยวหมดเรียบร้อยแล้วอันดับแรกก็คือกวาดเศษฟางข้าวให้สะอาด และขุดต่อของผักสลัดให้หมดเพื่อป้องกันการเกิดโรค
3. การเตรียมแปลงปลูกผัก ทำการยกร่องและปรับปรุงดินใหม่โดยการปรับโครงสร้างของดินด้วยการเพิ่มวัสดุปลูกใหม่ แกลบดิบและปุ๋ยคอก เพื่อให้ดินเกิดการร่วนซุยอากาศระบายได้ดี
4. การปลูกผักลงแปลง อันดับแรกรดน้ำบนแปลงให้ชุ่มก่อน จากนั้นให้ดึงเชือกให้เป็นแนวยาวสี่แถวพร้อมกับขุดหลุมใส่ต้นกล้า ระยะห่างของต้นกล้า 20 เซนติเมตร ก่อนจะย้ายต้นกล้าลงหลุมให้คัดเลือกต้นกล้าขนาดเท่ากันสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันการเจริญเติบโตไม่เท่ากัน หลังจากนั้นเอาฟางข้าวมาคลุมต่อด้วยรดน้ำที่ผสมสารฟูวิก 20 ซีซี กับสาร ART 20 กรัม ในอัตรา 100 ซีซี/ต้น

การประยุกต์ใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรอำเภอเมือง

1. สามารถสังเกตการณ์เกิดโรคต่าง ๆ ของผักสลัด การจัดการแปลงปลูกผักให้สะอาดเพื่อป้องกันการติดโรค และวิธีการปลูกผักสลัดอย่างถูกวิธี
2. การใช้สารอินทรีย์ และอินทรีย์ป้องกันโรค และแมลงศัตรูพืช ในการปลูกพืชผักต่าง ๆ

ภาพกิจกรรม

โครงการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติของเยาวชน ภายใต้โครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่
อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

.....
ถอดบทเรียน สิ่งที่นักศึกษา และเยาวชนได้รับองค์ความรู้หลังจากฝึกอบรมในวันที่ 10

วันที่ 16 พฤศจิกายน 2563

เกษตรแม่นยำ (โดย อ.นายไชยชุมพล สุริยะศักดิ์)

1. ขั้นตอนการเก็บเกี่ยวผักกาดหวาน สำคัญที่สุดจะต้องเก็บเกี่ยวในช่วงเวลา 05.00 น. จะรักษาความชื้นของผักได้ดี จากนั้นทำความสะอาดผัก และเก็บไว้ในตู้แช่ก่อนที่จะนำไปขายในวันถัดไป
2. การปลูกผักสลัดนอกโรงเรือน เป็นการลดต้นทุนสำหรับการสร้างโรงเรือน ปลูกจะต้องมีระบายน้ำ และวัสดุที่ปลูกจะต้องระบายอากาศได้ดี และวิธีการปลูกที่ดีที่สุดคือการเพาะเมล็ดพันธุ์ลงในถุงปลูกเพราะการเจริญเติบโตจะดีกว่าการเพาะต้นกล้าในถาดหลุม
3. การให้ปุ๋ยผักสลัดในระยะเวลา 45 วัน เริ่มจากอายุต้นผักสลัด 7 วัน ให้ปุ๋ยทุก ๆ สามวันต่อครั้งจนถึงก่อนเก็บเกี่ยวสองวัน

การประยุกต์ใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรอำเภอเมือง

1. สามารถเปลี่ยนแปลงวิธีการปลูกผักสลัดจากในโรงเรือน มาปลูกนอกโรงเรือนเพื่อให้สามารถเพิ่มผลผลิตเนื่องจากปัจจุบันผักสลัดไม่พอกับความต้องการในพื้นที่
2. สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการปลูกผักสลัดโดยไม่ต้องเพาะเมล็ดในถาดเพาะ โดยนำเอาเมล็ดพันธุ์มาเพาะในถุงปลูกทันที สามารถทำให้การเจริญเติบโตเร็วกว่าการปลูกแบบเดิม

ภาพกิจกรรม

**โครงการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติของเยาวชน ภายใต้โครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่
อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส**

.....
ถอดบทเรียน สิ่งที่นักศึกษา และเยาวชนได้รับองค์ความรู้หลังจากฝึกอบรมในวันที่ 11

วันที่ 17 พฤศจิกายน 2563

สารชีวภัณฑ์ และงานปศุสัตว์

1. การผลิตน้ำส้มควันไม้ด้วยเตาบุญยัง เป็นการเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้จากภาคการเกษตร เน้นเรื่องการผลิตน้ำส้มควันไม้ เพื่อใช้ในปศุสัตว์พืชในแปลงโครงการร้อยใจรักษ์
2. ขั้นตอนการผลิตน้ำส้มควันไม้ ตัดไม้พินได้ขนาด 30 ซม. ซึ่งน้ำหนักไม้ก่อนบรรจุเพื่อสามารถวัดปริมาณของน้ำส้ม ให้น้ำส้มลงในเตาเน้นให้อยู่ในแนวตั้ง การเผาถ่านและน้ำส้มควันไม้หนึ่งครั้งจะใช้ไม้พินจำนวน 270 – 350 กก. สามารถกักเก็บน้ำส้ม 16 – 30 ลิตร การเผาไม้ทำน้ำส้มควันไม้จะใช้เวลา 24 ชั่วโมง
3. ขั้นตอนการทำน้ำส้มควันไม้ นำน้ำส้มควันไม้ที่ได้จากการเผาถ่านบรรจุถึงปากให้ตกระกอน พักทิ้งไว้ 90 วัน กรองตามลำดับชั้นของน้ำส้มควันไม้จากด้านบนลงด้านล่าง และกรองน้ำส้มควันไม้ผ่านอีกครั้งก่อนบรรจุใส่ขวด
4. ประโยชน์จากน้ำส้มควันไม้ ใช้ป้องกันเชื้อจุลินทรีย์ที่ไม่เป็นประโยชน์ แมลง โรครา โรคโคนเน่า และเชื้อรา
5. สารชีวภัณฑ์ในส่วนของการใช้เชื้อราประกอบด้วย เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบีเวอร์เรีย และเชื้อราเมตาไรเซียม ใช้ในการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช
6. กระบวนการพัฒนาด้านปศุสัตว์อย่างครบวงจร ต้องศึกษาถึงปัญหา คัดเลือกเจ้าหน้าที่ อสพ.อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับปศุสัตว์ ลงสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ การจัดตั้งกองทุนอาหารสัตว์ กองทุนปศุสัตว์ กองทุนสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ การสร้างโรงเรือนสำหรับคนยากจน กองทุนยา วัคซีน และการทำโครงการ
7. หลักการเลี้ยงสัตว์ มีปัจจัยที่สำคัญดังนี้ พันธุ์สัตว์ อาหารสัตว์ การจัดการดูแล และโรคของสัตว์

การประยุกต์ใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรอำเภอเมือง

1. สามารถทำสารชีวภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ เช่นเชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบีเวอร์เรีย และเชื้อราเมตาไรเซียม โดยการนำวัสดุที่มีอยู่ในพื้นที่คือข้าวสารสามารถมาใช้ในการกำจัดโรค แมลง และศัตรูพืช
2. การผลิตน้ำส้มควันไม้สำหรับการทำสารกำจัดแมลงและศัตรูพืช เนื่องจากในพื้นที่วัดฤทธิพิที่สามารถหาได้ง่าย อย่างเช่น ต่อดินไผ่ กิ่งไม้บางพารา เป็นต้น

ภาพกิจกรรม

โครงการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติของเยาวชน ภายใต้โครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่
อำเภออิงอ จังหวัดนราธิวาส

.....
ถอดบทเรียน สิ่งที่นักศึกษา และเยาวชนได้รับองค์ความรู้หลังจากฝึกอบรมในวันที่ 12

วันที่ 18 พฤศจิกายน 2563

การทำโครงการและทำแผนการดำเนินงานปฏิบัติงานในพื้นที่

ช่วงเช้า

ประธานมูลนิธิปิดทองหลังพระสืบสานตามแนวพระราชดำริ พบปะนักศึกษาและเยาวชนที่มาจากอำเภออิงอ จังหวัดนราธิวาส นายลูกมานเล่าความเป็นมา เมื่อก่อนเปิดร้านเกมส์ แล้วมีผู้ค้ายาเสพติดรายย่อยมาขายยาบ้าในร้านเกมส์ จึงเฝ้าดูพฤติกรรม และพบว่ามียาเสพติดรายหนึ่งค้ายาจริง และตามไปดูจึงพบว่า ที่เขาค้ายาเพราะต้องการเอาเงินไปซื้อข้าว ซื้อปลากระป๋องให้น้อง พ่อแม่ไม่มี จึงพาเยาวชน มาทำงานด้วย ในแปลงเกษตร ปลูกผัก ทำสวน ในที่ดินของชาวบ้านที่บริจาคให้ ปัญหาปัจจุบัน มีน้ำท่วมในแปลงเกษตรปัจจุบันตนเอง สอนอยู่ที่ศูนย์ฝึกอบรมวิชาชีพอำเภออิงอ สาขาวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ซึ่งวิทยาลัยฯ เปิดหลายหลักสูตร ช่างเชื่อม ช่างไฟ ช่างอิเล็กทรอนิกส์ จึงทำโรงเรียนปลูกผักยกสูงด้วยงบประมาณของวิทยาลัยฯ ส่งขายในพื้นที่ สร้างรายได้ให้เยาวชน เด็ก ๆ ได้มาฝึกงานในแปลงท่านประธาน ฯ ให้แนวทาง คิดแผนระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว จะทำอะไร ใช้งบประมาณเท่าไร และให้คุณณรงค์เข้าไปมีส่วนร่วมคิดวางแผน ถึงแม่น้ำจะท่วม แต่ช่วยกันคิดได้ว่าจะทำอย่างไร เพราะเราสู้กับธรรมชาติไม่ได้ ท่านประธานฯ ได้ถามเยาวชนว่าได้เรียนรู้อะไร เยาวชนตอบ ได้รู้จักตัวเองว่าชอบปลูกผัก ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เปลี่ยนทัศนคติตนเอง ปกติอยู่บ้านไม่ได้เรียนรู้แบบนี้คุณณรงค์แนะนำ การเกษตรเป็นเรื่องละเอียด การปลูกสตอเบอร์รี่ ฝรั่ง เป็นงานละเอียด ให้เริ่มจากปลูกผักก่อน จะเห็นผลไวสุด

ช่วงบ่าย

1. การทำโครงการและทำแผนการดำเนินงานปฏิบัติงานในพื้นที่ ประกอบด้วย แผนกำลังคน แผนงบประมาณ และแผนการปฏิบัติงาน ซึ่งได้แบ่งกลุ่มเพื่อขอเสนอโครงการได้แก่ กลุ่มปลูกผักกาดหวาน กลุ่มปลูกเมล่อน และกลุ่มปลูกผักทองคางคก

ภาพกิจกรรม

